

ELEMENTER I OPP

Der kan overordnet skelnes mellem to typer OPP: OPP med offentlig finansiering (i form af offentlig egen- eller fremmedfinansiering) og OPP med privat finansiering. OPP kan gennemføres med offentlig finansiering, samtidig med at mange af OPP-modellens fordele bibeholdes.

OPP-modeller med offentlig finansiering og OPP med privat finansiering ligner hinanden på væsentlige punkter. I begge modeller har OPP-leverandøren ansvaret for bl.a. design og projektering samt byggeriets funktionsdygtighed og vedligeholdelse i hele kontraktperioden. I begge modeller lider OPP-leverandøren et økonomisk tab ved manglende målopfyldelse, ligesom den ordregivende myndighed bliver kompenseret ved manglende kontraktopfyldelse og misligholdelse fra leverandørens side. I begge modeller sammenkøbes opførelse og drift af projektet i én aftale, hvilket tilskynder til, at leverandøren fokuserer på optimering af byggeriets totaløkonomi.

De to modeller består således grundlæggende af de samme centrale elementer, herunder det længerevarende samarbejde, anvendelse af konkurrencepræget dialog, funktionskrav,

betalingsmekanisme, samt kombinationen af projektering, byggeri, drift og vedligehold i én og samme aftale.

Flere veje til risikoallokering i OPP

Overførsel af risiko til de private parter er i udgangspunktet stærkere i privatfinansierede projekter, idet OPP-leverandøren og dennes investorer har investeret privat kapital i hele aftaleperioden. Risikoallokering kan imidlertid også ske gennem andre mekanismer. Det sker f.eks. gennem det økonomiske hæveopgør i OPP-aftalerne, ved at indføre bestemmelser om risikodeling i aftalegrundlaget, gennem krav om udvidet og tilstrækkelig sikkerhedsstillelse i anlægs- og driftsfasen, gennem tilkøbte forsikringer, udformningen af betalingsmekanismen, gennem funktionskravene samt ved anvendelse af konkurrencepræget dialog, hvor der bl.a. sker en systematisk gennemgang af projekternes risici. De forskellige måder at dele risici på er med til at understøtte en hensigtsmæssig adfærd hos OPP-leverandøren - også i offentligt finansierede OPP-projekter.

Som illustreret i tabellen nedenfor, er risikodelingen i offentligt og privat finansierede OPP-projekter ens på mange punkter.

TABEL 1 RISIKODELING I TRADITIONELT KONTRAHEREDE PROJEKTER SAMT OPP MED HHV. OFFENTLIG OG PRIVAT FINANSIERING

Risici	Traditionel kontrahering	OPP med offentlig fremmedfinansiering*	OPP med privat fremmedfinansiering
Design og projektering			
Gennemførelse af design og projektering	O	P	P
Anlæg			
Finansiering i byggefase	O	P	P
Designændringer	O	O	O
Design- og projekteringsfejl	O	P	P
Udførelsesfejl	P	P	P
Konkurs eller betalingsstandsninger	O	P	P
Drift og vedligehold			
Ansvarlig for drift og vedligehold	O	P	P
Ansaret for funktionsmangler	O	P	P
Uopdagede fejl efter 5-10 år	O	(O)**	P
Slitage pga. for dårligt vedligehold	O	P	P
Omkostninger til D&V underestimeret	O	P	P
Konkurser eller betalingsstandsninger	O	P	P

* Eksemplet tager udgangspunkt i et projekt med privat finansiering i anlægsfasen, hvorefter den offentlige myndighed overtager ejerskabet på ibrugtagningstidspunktet.

** I nyere OPP-kontrakter ses eksempler på, at ansvarsperioden for anlægsmangler er 10 år.

Kilde: Tilpasset efter Ernst & Young, 2011.

ELEMENTER I OPP

Fortsat fra side 4

En konkret vurdering

Der er væsentlig forskel i prisen på privat og offentlig finansiering. Besparelsen ved valg af offentlig finansiering kan f.eks. anvendes til øget kvalitet i opgaveløsningen, flere services, tilkøb af yderligere risikoafdækning i form af f.eks. finansielle garantier, eller andre offentlige formål.

Det er en øvelse i det enkelte projekt at vurdere, hvilke metoder til risikoallokering der er bedst egnede i den konkrete situation. Ligesom det er centralt at vurdere, om et eventuelt ændret risikobillede står mål med de meromkostninger, som privat finansiering indebærer. Andre forhold, som også kan

have betydning for valg af finansieringsmodel, er eksempelvis projekternes karakter og formål, bl.a. omfanget af kommercielle aktiviteter, samt politiske ønsker og formål med projektet.

Udbud af finansieringsopgaven

KommuneKredit anbefaler, at ordregivende myndigheder udbyder finansieringen af OPP-projekter særskilt, således at der skabes konkurrence om, hvem der kan tilvejebringe den billigste finansiering. Entreprenører og driftsoperatører kan dermed nøjes med at konkurrere om kvalitet og pris på selve løsningsforslaget – og ikke også om hvem der kan skaffe den billigste finansiering.

